

Bryssel, 28. maaliskuuta 2025
(OR. en)

7573/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0082(NLE)

ACP 18
WTO 17
COAFR 66
RELEX 394

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	28. maaliskuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 156 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisellä talouskumppanuussopimuksella perustetuissa talouskumppanuussopimusneuvostossa ja johtavien virkamiesten komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta talouskumppanuussopimusneuvoston työjärjestyksen, riitojen ratkaisemista koskevan työjärjestyksen ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen sekä johtavien virkamiesten komitean työjärjestyksen hyväksymiseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 156 final.

Liite: COM(2025) 156 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.3.2025
COM(2025) 156 final

2025/0082 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisellä talouskumppanuussopimuksella perustetuissa talouskumppanuussopimusneuvostossa ja johtavien virkamiesten komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta talouskumppanuussopimusneuvoston työjärjestyksen, riitojen ratkaisemista koskevan työjärjestyksen ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen sekä johtavien virkamiesten komitean työjärjestyksen hyväksymiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimuksen kahdessa elimessä – talouskumppanuussopimusneuvostossa ja johtavien virkamiesten komiteassa – unionin puolesta otettavasta kannasta, kun on määrä hyväksyä näiden kahden elimen työjärjestykset sekä riitojen ratkaisemista koskeva työjärjestys ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt.

Vaikka ehdotus perustuu käyttöön otettavien menettelyjen täytäntöönpanoon digitaalisin keinoin, siihen ei sisälly sitovia vaatimuksia, jotka velvoittaisivat niiden käyttämiseen. Ehdotetut menettelyt perustuvat kaikilta osin jo käytössä oleviin teknisiin ja digitaalisiin järjestelmiin, eikä ehdotuksesta seuraa merkittäviä muutoksia näiden järjestelmien osalta. Oletusarvona digitaalisuus -periaate otetaan huomioon mahdollisimman laajasti, erityisesti tunnustamalla digitaaliset keinot päteviksi tämän ehdotuksen puitteissa.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimus

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön, jäljempänä 'EAC', jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen, jäljempänä 'sopimus', tavoitteena on panna kahdenvälisesti täytäntöön EU:n ja EAC:n talouskumppanuussopimus, joka ei koskaan tullut voimaan, koska kaikki EAC:n jäsenvaltiot eivät allekirjoittaneet ja ratifioineet sitä. EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimuksessa määrätään tavarakaupan epäsymmetrisestä vapauttamisesta, ja siihen sisältyy määräyksiä kestävästä kehityksestä ja kehitysyhteistyöstä. Sopimus tuli voimaan 1. heinäkuuta 2024.

2.2. Talouskumppanuussopimusneuvosto ja johtavien virkamiesten komitea

Sopimuksen 104 artiklalla perustetaan talouskumppanuussopimusneuvosto (ylin elin), ja 104 artiklan 3 kohdassa määrätään, että sen tehtäviin kuuluu oman työjärjestyksensä vahvistaminen. Sopimuksen 105 artiklan 3 kohdan ja 120 artiklan mukaan talouskumppanuussopimusneuvosto hyväksyy riitojen ratkaisemista koskevan työjärjestyksen sekä välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt.

Johtavien virkamiesten komitea perustetaan sopimuksen 106 artiklalla avustamaan talouskumppanuussopimusneuvostoa sen tehtävien hoitamisessa, ja 107 artiklan 3 kohdassa määrätään, että sen tehtäviin kuuluu oman työjärjestyksensä vahvistaminen.

2.3. Talouskumppanuussopimusneuvoston ja johtavien virkamiesten komitean suunnitellut säädökset

Talouskumppanuussopimusneuvoston ja johtavien virkamiesten komitean ensimmäisissä kokouksissa vuoden 2025 toisella neljänneksellä näiden elinten on määrä tehdä seuraavat päätökset:

1. talouskumppanuussopimusneuvoston päätös oman työjärjestyksensä vahvistamisesta,
2. talouskumppanuussopimusneuvoston päätös riitojen ratkaisemista koskevan työjärjestyksen sekä välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen hyväksymisestä ja

3. johtavien virkamiesten komitean päätös oman työjärjestyksensä vahvistamisesta.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tässä ehdotuksessa neuvoston päätökseksi vahvistetaan EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimuksella perustetuissa talouskumppanuussopimusneuvostossa ja johtavien virkamiesten komiteassa unionin puolesta otettava kanta seuraavien hyväksymiseen: talouskumppanuussopimusneuvoston ja johtavien virkamiesten komitean työjärjestykset sekä riitojen ratkaisemista koskeva työjärjestys ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt.

Sopimuksen osapuolet keskustelivat näistä työjärjestyksistä ja luonnoksista edellä mainituiksi talouskumppanuussopimusneuvoston ja johtavien virkamiesten komitean päätöksiksi ja sopivat, että ne olisi hyväksyttävä talouskumppanuussopimusneuvoston ja johtavien virkamiesten komitean ensimmäisissä kokouksissa, jollei EU:n päätöksentekomenettelyistä muuta johdu.

Liitteenä olevat työjärjestykset sekä riitojen ratkaisemista koskeva työjärjestys ovat sisällöltään hyvin samankaltaiset kuin muiden talouskumppanuussopimusten tai muiden kauppasopimusten työjärjestykset.

Edellä mainittujen kahden talouskumppanuussopimukseen liittyvän elimen työjärjestykset ja riitojen ratkaisemista koskeva työjärjestys ovat olennaisen tärkeitä sopimuksen institutionaalisen kehityksen täydentämiseksi ja siten sen sujuvan täytäntöönpanon varmistamiseksi.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia’ kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa*”¹. Ilmaisu ”säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia” kattaa myös säädökset, jotka ovat luonteeltaan organisatorisia ja vaikuttavat tapaan, jolla päätökset tehdään kyseisessä elimessä, esimerkiksi silloin, kun päätöksentekovaltaa käyttävä elin hyväksyy työjärjestyksensä tai muuttaa sitä.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Talouskumppanuussopimusneuvosto ja johtavien virkamiesten komitea ovat sopimuksella eli EU:n ja Kenian talouskumppanuussopimuksella perustettuja elimiä.

¹ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Säädökset, jotka näiden kahden elimen on määrä antaa, ovat säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, koska ne ovat luonteeltaan organisatorisia ja vaikuttavat tapaan, jolla päätökset tehdään kyseisessä elimessä. Suunnitellut säädökset sitovat osapuolia kansainvälisen oikeuden nojalla sopimuksen 104, 105, 107, 108, 120 ja 125 artiklan mukaisesti.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisellä talouskumppanuussopimuksella perustetuissa talouskumppanuussopimusneuvostossa ja johtavien virkamiesten komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta talouskumppanuussopimusneuvoston työjärjestyksen, riitojen ratkaisemista koskevan työjärjestyksen ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen sekä johtavien virkamiesten komitean työjärjestyksen hyväksymiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välinen talouskumppanuussopimus, jäljempänä 'sopimus', tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2024.²
- (2) Sopimuksen 104 ja 106 artiklan nojalla perustetaan talouskumppanuussopimusneuvosto ja johtavien virkamiesten komitea sopimuksen tullessa voimaan.
- (3) Sopimuksen 104 artiklan 3 kohdan nojalla talouskumppanuussopimusneuvoston on vahvistettava työjärjestyksensä.
- (4) Sopimuksen 105 artiklan 3 kohdan ja 120 artiklan nojalla talouskumppanuussopimusneuvoston on vahvistettava riitojen ratkaisemista koskeva työjärjestys sekä välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt.
- (5) Sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan nojalla johtavien virkamiesten komitean on vahvistettava työjärjestyksensä.
- (6) On aiheellista vahvistaa näissä kahdessa elimessä unionin puolesta otettava kanta, koska päätökset, joilla vahvistetaan kummankin elimen työjärjestys sekä riitojen ratkaisemista koskeva työjärjestys ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt, sitovat unionia.
- (7) Näissä kahdessa elimessä otettavan unionin kannan, joka koskee kummankin elimen työjärjestyksen sekä riitojen ratkaisemista koskevan työjärjestyksen ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen hyväksymistä, olisi perustuttava tähän päätökseen liitettyihin kummankin elimen päätösluonnoksiin,

² Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välinen talouskumppanuussopimus (EUVL L 2024/1648, 1.7.2024).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen 104 artiklalla perustetun talouskumppanuussopimusneuvoston ensimmäisessä kokouksessa unionin puolesta otettava kanta talouskumppanuussopimusneuvoston työjärjestykseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn talouskumppanuussopimusneuvoston päätösluonnokseen.

2 artikla

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen 104 artiklalla perustetun talouskumppanuussopimusneuvoston ensimmäisessä kokouksessa unionin puolesta otettava kanta riitojen ratkaisemista koskevaan työjärjestykseen ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöihin perustuu tähän päätökseen liitettyyn talouskumppanuussopimusneuvoston päätösluonnokseen.

3 artikla

Euroopan unionin ja Itä-Afrikan yhteisön jäsenen Kenian tasavallan välisen talouskumppanuussopimuksen 106 artiklalla perustetun johtavien virkamiesten komitean ensimmäisessä kokouksessa unionin puolesta otettava kanta kyseisen komitean työjärjestykseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn johtavien virkamiesten komitean päätösluonnokseen.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*